

SUBSÒNIC

1 DE MARÇ
SALA 2 ORIOL MARTORELL

L'A25
ANYS

REICH MUSIC FOR 18 MUSICIANS

SYNERGY VOCALS + FRAMES + CUBE.BZ

PROGRAMA DE MÀ

STEVE REICH

(Nova York, Estats Units 1936)

MUSIC FOR 18 MUSICIANS

(1974 - 1976) - 60'

SYNERGY VOCALS

Caroline Jaya-Ratnam
Amanda Morrison
Rachel Weston
Heather Cairncross
Micaela Haslam, direcció

FRAMES PERCUSSION

Ferran Carceller, Sabela Castro, Ivan Herranz, Dani Munárriz, Rubén Orio, Pere Cornudella,
Miquel Vich, percussió
Miquel Ausina, Lluïsa Espigolé, Neus Estarellas, Carles Marigó, piano
Xavi Castillo, Joan Roca, clarinets
Elena Rey, violí
Erica Wise, violoncel

CUBE.BZ, IL·LUMINACIÓ

COMENTARI

per **Asier Puga**

MENYS ÉS MÉS

La dècada de 1960 va ser una de les més fructíferes del segle XX per a gairebé totes les disciplines artístiques arreu del món. Una de les capitals de l'art va ser sens dubte la ciutat de Nova York, metròpoli que des de la dècada de 1930 havia fet un gir de 180 graus respecte a les seves polítiques artístiques i havia creat museus i institucions com el MoMa, el Guggenheim o el Museu Whitney d'Art Nordamericà, per citar-ne alguns.

En només 30 anys, Nova York és testimoni de l'aparició de l'expressionisme abstracte, dels *happenings* o del *pop art*, entre d'altres. Aquests estils i disciplines suposaven tant una evolució dels moviments artístics anteriors com una resposta/reacció a aquests.

Pels volts del 1963, tant a Los Angeles com a Nova York un grup d'artistes exposaven el que es van anomenar aleshores obres-objecte, és a dir, bigues de fusta sense treballar, caixes de metall i plexiglàs... Materials que simplement estaven alineats i així creaven seqüències i ritmes visuals. Aquest nou moviment, el 1965 el filòsof Richard Wollheim el va denominar art minimalista. Aquesta nova estètica es va anar introduint i assentant en les diferents disciplines artístiques, i, en el cas de la música, va evolucionar primer amb La Monte Young i Terry Riley, i més tard amb Steve Reich i Philip Glass.

“L'estiu del 1968, vaig començar a pensar en el que havia fet musicalment. Vaig començar a veure-ho com a processos, no com a composicions. Em vaig adonar que els meus mètodes no implicaven passar d'una nota a la següent, en el sentit que cada nota d'una peça representés el gust del compositor i es creés a poc a poc. La meua música era més aviat un procés impersonal”, explica Reich.

Steve Reich neix el 1936 a la ciutat de Nova York. Durant l'adolescència es va interessar per la bateria, va estudiar filosofia i al començament de la dècada de 1960 va iniciar estudis de composició. Alguns dels seus professors van ser Persichetti, Milhaud i, especialment, Berio, que el va ajudar a entendre quin tipus de música no volia escriure: “La que volia fer encara no estava clara, però sí la que mai no escriuria”, conclou Reich.

El 1969 es va adonar que realment volia seguir aprenent percussió. Aquest interès el va portar a Ghana, a l'Àfrica, on va poder conèixer amb més profunditat la música africana, especialment l'aspecte rítmic.

L'experiència a l'Àfrica i els estudis rítmics continuats li van servir per començar a definir la seva veu com a compositor. A mitjans de la dècada de 1960, Reich va començar a experimentar amb sons pregravats que, en superposar-se i units a les imperfeccions tècniques de cada aparell reproductor, produïen petits desfasaments entre els dos enregistraments. Aquest fenomen va fascinar tant el compositor, que després desenvoluparia i perfeccionaria aquesta tècnica per incloure-la en la seva música. D'aquesta manera, Steve Reich va anar barrejant tot el coneixement de la música africana amb la seva pròpia herència cultural occidental. “El més interessant és quan la influència no occidental és present en el pensament, però no en el so”, va afirmar Reich.

D'aquesta etapa sorgeixen obres ja clau del seu catàleg, com *It's Gonna Rain* (1965), *Piano Phase* (1967), *Pendulum Music* (1968) o *Drumming* (1971), però, sens dubte, una de les grans obres mestres de Reich on conflueix la seva estètica és *Music for 18 Musicians* (1974-76).

“Hi ha més moviment harmònic en els primers cinc minuts de l'obra que en qualsevol altra obra meua fins ara”, va afirmar Steve Reich sobre *Music for 18 Musicians*. L'obra, de 55 minuts de durada, s'estructura en dos 'polsos' i onze seccions, totes organitzades pel ritme percussiu dels pianos i les marimbres, així com per la respiració de la veu que marca el pas al següent acord o seqüència. En aquest primer 'pols' es presenta el cicle d'11 acords que s'utilitza al llarg de l'obra, i després cada secció se centra en un d'aquests 11 acords de manera exclusiva amb alguna variació afegida. “Això significa que cada acord que podria haver durat 15 o 20 segons ara s'allarga, com a melodia polsant, fins als 5 minuts, igual que una sola nota en un *cantus firmus* o

una melodia vocal d'un *organum* del segle XII de Pérotin podia allargar-se durant uns quants minuts com a centre harmònic d'una secció", conclou Reich.

En col·laboració amb

LifeWear

AMB EL SUPORT DE

